

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/54/2024
Identifikačné číslo spisu:	0018210846
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:0018210846.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti CarComplex, spol. s r. o., Michalovce, Športová 23 B, IČO: 45 700 192, zastúpenej advokátom JUDr. Ľubomírom Hudákom, Humenné, Mierová 87, proti žalovanej O. A., narodenej XX. Z. XXXX, O., M. Š. XXXX/XX, zastúpenej advokátom JUDr. Ján Kizivatom, Michalovce, Sama Chalupku 6912/16C, o zaplatenie 1.157,98 eura s príslušenstvom a o vzájomnej žalobe žalovanej o vydanie motorového vozidla, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 19C/105/2018, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 19. októbra 2023 sp. zn. 5Co/164/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 23. marca 2022 č. k. 19C/105/2018-224 I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.157,98 eura s 5 % ročným úrokom z omeškania od 25. augusta 2018 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. nárok žalobkyne o zaplatenie sumy 25 eur a k nej prislúchajúci úrok z omeškaniach zamietol, III. priznal žalobkyni právo na náhradu trov konania zo žaloby o zaplatenie 1.157,98 eura v pomere 95,68 %, ktoré je povinná nahradiť žalobkyni žalovaná, IV. vzájomnú žalobu žalovanej proti žalobkyni o vydanie motorového vozidla zn. MERCEDES-BENZ O. XXX W. zamietol, V. žiadnej zo strán vo vzťahu k vzájomnej žalobe nepriznal právo na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie po doplnení dokazovania a zistení skutkového stavu vec právne posúdil podľa § 652 ods. 1, 2 prvá veta, § 634 ods. 1, § 642 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a uzavrel, že v konaní nebolo sporné, že 12. júla 2018 došlo zo strany tretej osoby k poškodeniu motorového vozidla MERCEDES-BENZ O. Q. patriaceho žalovanej. Spornou nebola ani skutočnosť, že opravu motorového vozidla mala vykonať žalobkyňa, a že oprava sa mala vykonať v rozsahu poistného plnenia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu pri prevádzke motorového vozidla. Súd prvej inštancie za sporné považoval rozdielne tvrdenia strán sporu o tom, kedy oznámila žalovaná

žalobkyni ako zhotoviteľovi diela, že poisťovňa posúdila poistnú udalosť ako totálnu škodu, a teda opravu vozidla ako nerentabilnú. Uvedené vyhodnotil za podstatné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia nároku žalobkyne vyplývajúceho z § 642 ods. 1 OZ po odstúpení žalovanej od zmluvy o dielo.

1.2. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná nepredložila žalobkyni list o totálnej škode pri objednávaní opravy motorového vozidla 31. júla 2018, ako tvrdila. Toto tvrdenie žalovanej vyvrátila hneď výpoveď žalobkyne, ako aj svedkyne Z. a čiastočne aj výpoveď manžela žalovanej. Súd prvej inštancie mal teda preukázať, že žalovaná včas neinformovala žalobkyňu o tom, že na motorovom vozidle Mercedes vznikla totálna škoda, preto dospel k záveru, že je povinná nahradiť žalobkyni účelne vynaložené náklady, ktoré jej v súvislosti s opravou vznikli. Z dokazovania pre súd vyplynulo, že žalobkyňa objednala súčiastky na opravu motorového vozidla v čase, keď nemala vedomosť o tom, že žalovaná pre totálnu škodu odstúpi od zmluvy o dielo. Dodal, že žalobkyňa postupovala štandardne ako pri iných poistných udalostiach a zabezpečovala si materiál potrebný na opravu vozidla. Zároveň podľa názoru súdu žalobkyňa nemusela žalovanú informovať o cene súčiastok, pretože tak, ako žalovaná, aj ona predpokladala, že úhrada sa vykoná z poistenia a súčiastky objednávala podľa výsledkov obhliadky spoločnosti SLOVEXPERTA, s. r. o. Po odstúpení od zmluvy o dielo žalovanou sa podľa vyjadrenia žalobkyne na jej ponuky mala žalovaná vyjadriť, že si so súčiastkami má urobiť, čo uzná za vhodné. Podľa súdu bolo zároveň zrejmé, že žalobkyňa pre svoju činnosť náhradné diely ďalej nepotrebuje, pretože v opačnom prípade by nežiadala dodávateľa o možnosť súčiastky vrátiť.

1.3. Za účelne vynaložené náklady v súdnej veci súd prvej inštancie považoval náklady spojené s objednaním náhradných dielov na opravu motorového vozidla. Keďže náhradné diely boli dodávateľovi vrátené, vynaloženými nákladmi bol storno poplatok vo výške 50 %, ktorý musela žalobkyňa za vrátenie náhradných dielov zaplatiť. Žalobkyňa v tejto súvislosti predložila súdu čestné vyhlásenie konateľky spoločnosti TAMARES, s. r. o., ktorá potvrdila, že náhradné diely žalobkyňa objednala u ich spoločnosti 2. augusta 2018 a mailom z 2. augusta 2018 preukázala, že spoločnosť žalobkyni zaslala cenovú ponuku na náhradné diely. Napokon aj dodací list z 21. augusta 2018 preukázal, že náhradné diely boli spoločnosťou TAMARES, s. r. o. žalobkyni riadne dodané, a že ich žalobkyňa prevzala. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobkyne na náhradu vynaložených nákladov je dôvodný, avšak nie v uplatnenej výške. Žalobkyňa uhradila storno poplatok 7. septembra 2018 v sume 1.132,98 eura, preto fakturácia storno poplatku 1.157,90 eura bola nesprávna. V tejto súvislosti súd podotkol, že skutočnými nákladmi môže byť iba storno poplatok, skutočne požadovaný dodávateľom a skutočne žalobkyňou uhradený. Súd preto žalobe žalobkyne vyhovel a zaviazal žalovanú na úhradu účelne vynaložených nákladov, ktoré žalobkyni v súvislosti s opravou jej motorového vozidla vznikli, a to v sume 1.132,98 eura, pričom vo zvyšku žalobu zamietol.

1.4. Pokiaľ išlo o vzájomnú žalobu žalovanej, túto súd prvej inštancie posúdil podľa § 151s ods. 1, 4, § 151v, § 126 ods. 1 OZ a konštatoval, že z dokladov predložených žalobkyňou mal preukázať tú skutočnosť, že o novej realizácii zádržného práva informovala žalovanú vo faktúre č. 20180336 na sumu 1.153,98 eura, ktorá bola splatná 24. augusta 2018 a ktorou si vyúčtovala náklady na opravu motorového vozidla. Vo faktúre bolo podľa súdu jasne uvedené, že pri nedodržaní termínu splatnosti má žalobkyňa právo zadržať vozidlo až do zaplatenia celej čiastky opravy podľa § 151s OZ. S ohľadom na to konštatoval, že žalovaná bola upovedomená zo strany žalobkyne o možnosti výkonu zádržného práva, a preto žalobkyňa oprávnené zadržiava motorové vozidlo žalovanej, ako prostriedok zabezpečenia svojej splatnej pohľadávky. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej v poradí druhým rozsudkom z 19. októbra 2023 sp. zn. 5Co/164/2022 rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil: vo výroku I. tak, že žalobu o zaplatenie sumy 1.132,98 eura s príslušenstvom zamietol; vo výroku III. tak, že žalovanej priznal náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %; vo výroku IV. tak, že žalobkyňa je povinná vydať žalovanej motorové vozidlo zn. MERCEDES-BENZ O. XXX W. do troch dní od právoplatnosti rozsudku; vo výroku V. tak, že vo vzťahu k vzájomnej žalobe žalovanej priznal proti žalobkyni náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení konštatoval, že v danom spore o zaplatenie storno poplatku uplatneného v súlade s § 642 ods. 1 OZ niesla žalobkyňa bremeno tvrdenia, že postupovala v súlade so zmluvou alebo so zákonom, bola oprávnená objednať náhradné diely na vykonanie opravy motorového vozidla žalovanej a naopak žalovanú zaťažovalo bremeno tvrdenia o tom, že zmluvu o oprave motorového vozidla neuzatvorila, a že žalobkyňa objednala náhradné diely bez jej súhlasu, ako aj bez konzultácie a súhlasu s poisťovňou. V tejto súvislosti uviedol, že v konaní bolo potrebné v prvom rade vyriešiť otázku, či zákazkový list bolo možné považovať za zmluvu o oprave, teda či spĺňal zákonom požadované podstatné náležitosti na platnosť zmluvy o oprave motorového vozidla. Z jeho obsahu podľa odvolacieho súdu bolo zrejmé, že sa má opraviť vozidlo značky Mercedes-Benz, EČV: O., VIN: J., ktoré je vo vlastníctve žalovanej, ktoré bolo prijaté na opravu 31. júla 2018, plánované ukončenie je 11. septembra 2018 a oprava má byť vykonaná v rozsahu PÚ č. 8013701240. Zákazkový list neobsahoval rozsah opravy, údaj o predbežnej cene, ani záväzok žalovanej ako objednávateľa, že zaplatí cenu za opravu. Odvolací súd v tomto kontexte vyslovil názor, že predmetný zákazkový list nemožno posudzovať ako platnú zmluvu o oprave motorového vozidla z dôvodu absencie podstatných náležitostí spočívajúcich predovšetkým v tom, že nie je možné z neho zistiť, z čoho má oprava pozostávať a neobsahuje ani záväzok žalovanej zaplatiť cenu za opravu motorového vozidla. Navyše, z vykonaného dokazovania podľa odvolacieho súdu vyplynulo, že žalovaná ani nemala úmysel zaplatiť cenu za opravu motorového vozidla, lebo cena za opravu mala byť hradená Komunálnou poisťovňou, a. s. na základe plnenia z poisťnej zmluvy škodcu. Dodal, že žalobkyňa v čase spisania zákazkového listu vedela, že oprava má byť hradená z poisťného plnenia, čo vyplýva aj z toho, že v zákazkovom liste je uvedené číslo poisťnej udalosti. Vzhľadom na skutočnosť, že na platnosť zmluvy o oprave veci sa nevyžaduje písomná forma, odvolací súd ďalej zisťoval, či strany sporu neuzatvorili ústnu zmluvu o oprave motorového vozidla. Odvolací súd v tomto smere poukázal na výpoveď svedkyne Z., ktorá uviedla, že na aute sa nepracovalo, čakalo sa na vyjadrenie poisťovne a štandardne sa spísal zákazkový list a splnomocnenie. Ani jedna zo strán netvrdila, že sa ústne dohodla na rozsahu opravy a na tom, že žalovaná sa zaviazala žalobkyni zaplatiť cenu za opravu motorového vozidla. V tomto kontexte preto odvolací súd uzavrel, že nebola uzatvorená ani ústna zmluva o oprave motorového vozidla a z tohto dôvodu nebolo možné od tejto zmluvy platne odstúpiť.

2.2. Vzhľadom na uvedené, vyriešenie sporu v rozdielnom tvrdení strán sporu o tom, kedy oznámila žalovaná žalobkyni, že poisťovňa posúdila poisťnú udalosť ako totálnu škodu a teda opravu vozidla ako nerentabilnú, by podľa názoru odvolacieho súdu bolo podstatné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia nároku žalobkyne vyplývajúceho z § 642 ods. 1 OZ len vtedy, ak by bola platne uzatvorená zmluva o oprave motorového vozidla a došlo by aj k platnému odstúpeniu žalovanej od tejto zmluvy. Navyše, odvolací súd poukázal na to, že žalobkyňa mala platne uzatvorené splnomocnenie, ktorým žalovaná ju splnomocnila na jednanie s poisťovňou, preto dospel k záveru, že žalovaná ani nebola povinná žalobkyňu o liste (oznámenie o totálnej škode) informovať. Odvolací súd teda uzavrel, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval § 652 ods. 1 OZ a následne nesprávne použil § 642 ods. 1 OZ, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym záverom o právach a povinnostiach strán sporu. Keďže žalobkyňa objednala náhradné diely bez platnej zmluvy o oprave veci, uplatnený nárok vo vzťahu k žalovanej na vynaložené náklady jej nevznikol a tie musí znášať sama.

2.3. Vo vzťahu k vzájomnej žalobe odvolací súd uviedol, že v konaní nie je sporné, že motorové vozidlo, ktoré žalovaná žiada vydať, sa nachádza v držbe žalobkyne, ktorá si voči žalovanej zádržné právo uplatnila. Vzhľadom na vyššie prijaté závery (žalobkyňa nemá nárok na fakturovanú sumu) konštatoval, že zadržiavanie motorového vozidla žalobkyňou je nedôvodné, preto je žalobkyňa povinná ho vydať žalovanej. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

3.1. Dovolateľka namietala, že odvolací súd nesprávne právne posúdil a vyriešil právnu otázku ohľadne

uplatneného nároku žalobkyne a vzájomnej žaloby, pričom odvolací súd na základe vykonaných dôkazov dospel nesprávnym vyhodnotením dôležitosti, pravdivosti dôkazov a porušením pravidiel formálnej logiky k nesprávnym skutkovým zisteniam. Závery odvolacieho súdu ohľadom posúdenia zákazkového listu považovala za nedôvodné a rozporné s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu (sp. zn. 3Cdo/92/2017). V tejto súvislosti uviedla, že práve súd prvej inštancie správne aplikoval § 652 ods. 1 OZ a následne správne použil aj § 642 ods. 1 OZ, v dôsledku čoho dospel k správnym záverom o právach a povinnostiach strán sporu. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Súčasne navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolateľka žiadnym spôsobom nešpecifikovala, v čom vidí nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu, iba odvolaciemu súdu vytkla nesprávne hodnotenie dôkazov. Tiež poukázala na to, že z podaného dovolania nevyplyva ani to, v čom žalobkyňa vidí odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Preto navrhla podané dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť.

5. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa § 444 ods. 2 CSP ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

6. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v

konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Žalobkyňa v podanom dovolaní opakovane namietala, že odvolací súd na základe vykonaných dôkazov dospel ich nesprávnym vyhodnotením dôkazov a porušením pravidiel formálnej logiky k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z povahy tejto námietky vyplýva, že dovolateľka napriek absencii jeho formálneho označenia uplatnila dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonom zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

15. Pokiaľ teda žalobkyňa namietala vady spočívajúce v nesprávnom hodnotení dôkazov a s tým súvisiace nesprávne skutkové zistenia, dovolací súd v prvom rade uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

16. Dovolací súd na rámec uvedeného konštatuje, že pri posudzovaní dôvodnosti uvedeného namietaného porušenia procesných práv žalobkyne nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. arbitrárne. Skutočnosť, že žalobkyňa sa s názorom odvolacieho súdu nestotožnila, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom (č. l. 295 a nasl.) vyplýva, že odvolací súd po podaní správy o doterajšom súdnom konaní zopakoval dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie v zmysle §

384 ods. 1 CSP, čím si zadovážil rovnocenný poklad pre prípadné odlišné hodnotenie dôkazov podľa § 191 CSP. Odvolací súd tak postupoval v súlade so zásadou priamosti a ústnosti civilného procesu, keď v zmeňujúcom rozhodnutí vychádzal z ním vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zároveň vyplýva, že odvolací súd správne primárne poukázal na podstatu prejednávanej zásady, ktorou je ovládané civilné sporové konanie a v súlade s ktorou je úspech procesnej strany definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňou nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. V okolnostiach danej veci je zrejmé, že skutkovým predpokladom, z ktorého dovoľateľka mohla odvodzovať účinky pre ňu priaznivej právnej normy spôsobujúcej zaplatenie storno poplatku uplatneného v súlade s § 642 ods. 1 OZ, bolo preukázanie, že postupovala v súlade so zmluvou alebo so zákonom a že bola oprávnená objednať náhradné diely na vykonanie opravy motorového vozidla žalovanej. Z hľadiska základného rozloženia bremena tvrdenia a dôkazného bremena túto skutočnosť bola v konaní povinná preukázať žalobkyňa.

17. Odvolací súd v tejto súvislosti správne nastolil potrebu vyriešiť v prvom rade otázku, či predmetný zákazkový list bolo možné považovať za zmluvu o oprave, teda či spĺňal zákonom požadované podstatné náležitosti na platnosť zmluvy o oprave motorového vozidla. Preskúmaním jeho obsahu dospel k záveru, že ho nemožno posudzovať ako platnú zmluvu o oprave motorového vozidla z dôvodu absencie podstatných náležitostí spočívajúcich v uvedení, z čoho má oprava pozostávať a tiež záväzku žalovanej zaplatiť cenu za opravu motorového vozidla. Navyše poukázal na to, že žalovaná ani nemala úmysel zaplatiť cenu za opravu motorového vozidla, lebo cena za opravu mala byť hradená Komunálnou poisťovňou, a. s. na základe plnenia z poisťnej zmluvy škodcu. V tejto súvislosti odvolací súd zdôraznil, že žalobkyňa v čase spísania zákazkového listu vedela, že oprava má byť hradená z poisťného plnenia, čo vyplýva aj z toho, že v zákazkovom liste je uvedené číslo poisťnej udalosti. Napokon vo vzťahu k možnosti, že predmetná zmluva o oprave bola uzatvorená ústne, odvolací súd poukázal na výpoveď svedkyne Z., ktorá uviedla, že na aute sa nepracovalo, čakalo sa na vyjadrenie poisťovne a štandardne sa spísal zákazkový list a splnomocnenie. Dodal, že ani jedna zo strán netvrdila, že sa ústne dohodla na rozsahu opravy a na tom, že žalovaná sa zaviazala žalobkyni zaplatiť cenu za opravu motorového vozidla. Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd zodpovedajúco zásadám formálnej logiky a zistenému skutkovému stavu uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala platné uzatvorenie zmluvy o oprave motorového vozidla so žalovanou, v dôsledku čoho nemohla začať s opravou a objednať náhradné diely skôr, ako poisťovňa zistila rozsah opravy. Jeho hodnotiace úvahy majú funkčnú a teleologickú oporu v priebehu konania.

18. Dovolací súd má po dôkladnom preskúmaní obsahu spisu za to, že krajský súd pri zisťovaní skutkového stavu rešpektoval ústavno-procesné zásady (ako sú zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov) a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodol tak, že jeho skutkové a právne závery nemožno v konečnom dôsledku považovať za svojvoľné, neudržateľné, ani prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

19. Vzhľadom na uvedené považoval dovolací súd námietky žalobkyne z hľadiska prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za neopodstatnené.

20. Žalobkyňa prípustnosť svojho dovolania formálne vyvodzovala z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

21. Dovolací súd vo vzťahu k označeným dovolacím dôvodom zdôrazňuje, že ustanovenie § 432 ods. 2 CSP uvádza spôsob, ako má dovoľateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Uvedené ustanovenie je nutné vykladať v súvislosti s § 421 ods. 1 CSP zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovoľateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd buď odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo

je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

22. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/98/2017, 3Cdo/94/2018, 4Cdo/95/2017). Treba zdôrazniť, že úlohou dovolacieho súdu nie je vymedziť právnu otázku; zákonodarca túto povinnosť ukladá dovolateľovi.

23. V preskúmvanej veci podľa názoru dovolacieho súdu žalobkyňa zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) sa vyššie uvedenými kritériami pre náležité uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP neriadila, keď zodpovedajúcim spôsobom nevymedzila nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, tak ako to predpokladá ustanovenie § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 tohto právneho predpisu. Dovolaťka riadne nenaformulovala a nepomenovala právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pokiaľ ide o uplatnený dovolací dôvod § 421 ods. 1 písm. c) CSP, ani neoznačila rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré danú otázku riešia rozdielne. Dovolaťka sa pri definovaní nesprávneho právneho posúdenia veci obmedzila na všeobecné konštatácie, že „odvolací súd nesprávne právne posúdil a vyriešil právnu otázku ohľadne uplatneného nároku žalobkyne a vzájomnej žaloby“, „odvolací súd na základe vykonaných dôkazov dospel nesprávnym vyhodnotením dôležitosti, pravdivosti dôkazov, a porušením formálnej logiky k nesprávnym skutkovým zisteniam“, alebo „rozhodnutie odvolacieho súdu a jeho odôvodnenie je v rozpore so zákonom, je účelové len v prospech žalovanej“, či „odvolací súd neuplatňuje správne zákon svojim rozhodnutím a jeho rozhodnutie a závery sú v rozpore s rozhodovaním dovolacích súdov“. Takéto nejednoznačné, až abstraktné odôvodnenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nemôže podľa názoru dovolacieho súdu cez prizmu ustanovenia § 432 ods. 2 CSP obstať bez toho, aby bola znevýhodnená procesná protistrana. Dovolaťka jasne a zrozumiteľne nenastolila právne posúdenie veci, ktoré pokladala za nesprávne, neuviedla, v čom má spočívať táto nesprávnosť a nekonkretizovala, ako by mala byť eventuálna právna otázka správne riešená odvolacím súdom. Navyše, vzhľadom na skutkovú povahu prevažnej väčšiny dovolacích námietok je potrebné zdôrazniť, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ku ktorým dospeli súdy nižších inštancií a na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, ani prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaného dokazovania. Naopak dovolací súd je podľa § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno založiť na spochybňovaní skutkových záverov súdov nižších inštancií na základe tvrdeného nesprávneho vyhodnotenia dôkazov, čo pritom v posudzovanom prípade tvorilo jadro podaného dovolania. Prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade teda neprichádzalo do úvahy.

24. Relevantný je v tomto smere aj judikovaný právny záver ústavného súdu (sp. zn. II. ÚS 172/03), v zmysle ktorého „ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na to základe ho prípade zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane“. Aj z ďalších rozhodnutí ústavného súdu (napr. nálezy sp. zn. I. ÚS 115/2020, I. ÚS 336/2019) vyplýva požiadavka na náležité posúdenie dovolania vo vzťahu k jeho prípustnosti - „pri posudzovaní toho, či dovolateľ dostatočne vymedzí

právnú otázku, je potrebné, aby sa najvyšší súd pokúsil autenticky porozumieť dovolateľovi - jeho textu ako celku, ale druhej strane nesmie ani dotvárať vec na úkor procesnej protistrany. Ide o dialóg, ale nie o právnú pomoc. Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu právnej otázky“.

24.1. V tomto kontexte aj ústavný súd vyžaduje, aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť; preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho právneho posúdenia spornej právnej otázky. V náleze I. ÚS 51/2020 ústavný súd výslovne uviedol, že „povinnosť dovolateľa vymedziť a konkretizovať prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP treba vnímať ako jeho povinnosť predostrieť vlastnú argumentáciu v prospech prípustnosti dovolania, a tak napomôcť preskúmaniu rozhodnutia dovolacím súdom.“

25. Okrem toho, pri skúmaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pri tom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Pokiaľ teda dovolateľka v dovolaní bez ďalšieho citovala rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/92/2017, učinila tak bez toho, aby z dovolania bolo zrejmé zadefinovanie väzby označeného rozhodnutia najvyššieho súdu na konkrétne nesprávnosti, ktoré žalobkyňa eventuálne videla v rozhodnutí odvolacieho súdu.

26. Obiter dictum dovolací súd uvádza, že vychádzajúc z obsahu preskúmavaného spisu považuje právne posúdenie (ne)uzatvorenia zmluvy o oprave predmetného motorového vozidla odvolacím súdom, založené na nepreukázaní dohody o rozsahu opravy či absencii prejavu vôle žalovanej smerujúcej k záväzku zaplatiť cenu za opravu motorového vozidla, za správne. Uvedený záver má podklad v dostatočne (z hľadiska rozsahu) vykonanom dokazovaní (ktoré dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať - § 442 CSP), pričom zo záverov odvolacieho súdu je zrejmé, že prihliadal na všetky relevantné okolnosti daného prípadu. Dovolací súd má za to, že odvolací súd dal zadosť kritériám požadovaným zákonom pri skúmaní vzniku predmetného záväzkového vzťahu, pričom s ohľadom na zákonný účel a s ním spojené mantinely dovolacieho prieskumu bolo nevyhnutné dospieť k záveru o vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia.

27. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne v časti, v ktorej namietala vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP, odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

28. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.